

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30

Serisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimite. **INSERATE:** se pricec: Administrațiune Brașov și la următoarele **BIROURI** de **ANUNȚURI:** în Viena la M. Dukes Nachf, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. — În Budapesta la Ekstein Bernát, Julius Leopold. Blockner I. Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. **RECLAME** pe pag. 8-a.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon Nr. 226.

ZIARUL APARE ÎN
fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 C. pe 6 luni 12 C. pe trei luni 6 C. Nrii de Duminică: 4 C. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10. Nrii de Duminică 8 fr. 1 an.
Se prenumără la toate oficiile postale din țontru și dinafară și la domnii colecători. — Abonamente pentru **BRAȘOV: ADMINISTRAȚIUNEA ÎN PIAȚA-MARE** târgul inului Nr. 30. etagiul I. pe an 20 C. pe șase luni 10 Cor pe trei l. 5 Cor. —

Nr. 65.

Brașov, Luni-Marti 23 Martie (5 Aprilie)

1910.

Orgia șovinismului.

Ca un torent de apă cu valuri furioase, care nu cunoaște zăgazuri, așa au tăbărat asupra guvernului și în special asupra ministrului de justiție Székely, toate zierele șoviniste, începând dela cele mai de frunte din Capi ală, până la cea din urmă fițiucă dela țară.

Căci ce s'a întâmpiat, mă rog? În legătură cu un proces contra socialistilor, sistat — cum am spus în numărul nostru din urmă — un ziar din Budapesta înregistrează știrea, că guvernul sistează toate procesele de pressă, intentate socialistilor. O foaie semioficioasă confirmă știrea, zicând, că ea în parte corespunde adevărului, iar ministrul de justiție Székely, într'un interviu, ce l'a acordat unui redactor dela „P. Napló“, confirmând și el știrea, o prezintă în lumina adevărată.

Székely a declarat, că noul guvern va trata mai liberal presa. Când a intrat guvernul în funcție, erau pornite nu mai puțin decât 148 procese de „agitatie“, contra socialistilor și naționalităților. Cele de natură politică au fost supuse unei revizuirii și unde nu se va putea constata hotărât delictul de agitatie, acele procese vor fi sistate. De acest favor — să-i zicem așa — se vor bucura nu numai socialistii, ci și naționalitățile.

A fost destul, ca să vază lumina această știre în ziarul amintit și „patrioții“ au sărit ca mușcați de șerpe. Ziarele imbibate de otrava șovinismului, să întrec în invective contra guvernului, făcând o adevărată orgie.

Guvernul a pus justiția în serviciul politiceii militante — zic unele din ele.

Noii miniștri se amestecă în justiție din puncte de vedere cortesești — strigă altele.

Iarăș altele, între cari amintim pe ziarul iusthist „Magyarország“, sus-

țin cu emfază, că e greșită părerea, că guvernul ar face actul de agratare sau de sistare a proceselor cu scopuri cortesești, ca prin aceasta să câștige pe socialisti. Nu! Sistarea proceselor cu duimul — zice M-g — e urmarea pactului cu naționalitățile. Și dacă se sistează și procesele socialiste, asta se face numai ca să nu iasă la iveală unilateralitatea procedului.

Un alt ziar, kossuthistul „Egyetértés“, continuând pe tonul acesta, în paroxismul șovinist exclamă, că guvernul lui Khuen, pentru a frânge nizuințele naționale maghiare a încheiat alianță cu dușmanii cei mai mari ai națiunii și ai legilor maghiare, cu agitatorii naționaliști și socialisti!

Și așa mai departe, până la imperialistul „Bud. Hirl.“, care cere ca guvernul să introducă o reformă, prin care zierele agitatorice să fie reglementate și sistate — pe cale administrativă.

„Dacă deci, — zice cu cinism acest ziar — guvernul crede, că este necesară o reformă mare pe acest teren și amnestia este numai premergătoare acestei reforme: atunci înțelegem dispezițiile lui și așteptăm cele viitoare“.

Credem, că am dat destule „mostre“ din ziare, ca cetitorii să-și poată face o idee despre orgia șovinistă.

Față de esportările esaltate constatam, că nu e vorba aci atât de o amnestie, de o agratare marimimoasă din partea guvernului, ci mai mult de o revizuire, ca să se constate, că nu sunt oare unele procese forțate, cari apoi negreșit au să se sisteze.

E falsă și afirmația, că ministrul Székely se îngerează în mersul justiției în favorul nostru și că sistarea unor procese s-a făcut în urma unui pact dintre guvern și naționalități. Faptul, că d. e. și azi avem întemnițați în Seghedin și Vaț, fără a li se

deschide ușile temniței, faptul că curtea de casație din Budapesta a aprobat zierele aceste o sentiță de agitatie, cea a părintelui din Bănia, aceste nu denotă nici ingerință în justiție, nici pact cu noi.

Actul guvernului este un act loial, just și patriotic, căci prin el se scapă de prigoniri și suferințe nemeritate mulți cetățeni ai patriei și se produce o liniște oarecare în sinul majorității locuitorilor din patrie, în sinul naționalităților!

Dacă cu toate aceste șovinismul, cuș rîns de o „nobilă mânie“, s-a revoltat, cauza este a se căuta în însași natura nefirească a șovinismului. Cu deosebire două sunt cauzele principale ale acestei revolte.

Una e, că șovinismul e orb, e învățat a prigonii pe toți, cari nu se înhamă la carul lui și se dedă și la acte violente, cum am văzut cazul mai recent în ultima ședință a camerei. Acest șovinism nu-și poate închipui, că să existe „agitatori“ naționaliști, cari să nu fie supuși pedepsei, deși nu sunt probe plauzibile despre vinovăția lor.

Al doilea motiv e, că prin sistarea proceselor de pressă se desaveuează, ba se blamează chiar procedul foștilor coaliționiști, procedu neadmisibil în un stat de drept, de-a fi inculpați și pedepsiți cetățeni, fără ca să se poată constata apriat și afară de ori ce inoială delictul, vinovăția lor.

Actele ticăloase, făcute de dragul molochului șovinist au ieșit la iveală și în chestia aceasta.

„Hinc illae lacrimae!“

Un comitet român pentru libertatea alegătorilor. Ni se scrie: Mercuri s'a constituit, din inițiativa partidului național român din Arad, un comitet pentru apărarea alegătorilor sub președinția d-lui avocat Dr. Iustin Marșeu. Ori cine va fi ne-

dreptățit și stingherit în drepturile sale de alegător sau va avea nevoie de vre-o îndrumare cu privire la alegeri, se va putea adresa acestui comitet cu sediul la redacția »Tribunei«.

Delegații pentru conferința națională din Sibiu din comitatul Târnavei-mici sunt următorii:

Pentru cercul electoral al *Dicio-Sân-mărtinului*: Simion Caluțiu, avocat, Laurențiu Pascu, protopop, Dr. Romul Boila, avocat, Dicio-Sân-mărtin, Iosif Lita, protopop Bia.

Pentru cercul electoral al *Bătăușului*: Moise Birtolon, mare proprietar, Lascud, Emil Pop, mare proprietar, Bobo-halma, Nicolae Todoran, protopop, Cetatea de Baltă, Augustin Nilca, preot, Vaidăcuta.

Pentru cercul electoral al *Ibașfalăului*: George Simu, protopop, Dr. Alexandru Morariu, avocat, Ibașfalău, Ioan Anca, preot, Subpădure, Nicolae Aron, preot, Lăslăul românesc.

Anularea sentiței în procesul de înaltă trădare. Agenția telegrafică ungară anunță că Curtea de casație a anulat sentița în procesul de înaltă trădare din Agram și a ordonat o nouă anchetă.

Dela congresul socialist. Congresul partidului social-democrat din Ungaria, întrunit la Budapesta, a hotărât între altele să înființeze un secretariat românesc și să organizeze o apariție mai deasă a gazetelor socialiste, scrise în limba română.

Din senatul român. Proiectul pentru desființarea contenciosului a fost votat și de Senat fără nici o modificare. Noua lege de organizare a Curței de casație, urmează să se pună în aplicare cu începere dela 1. Aprilie. Prin noua lege, se permanentizează secțiunile înaltei curți, împărțindu-se consilierii pe specialități.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

S-a întunecat. Pribeag de-o zi întreagă
A adormit un flutur pe o floare.
Aripa lui străluce ca un soare
La raza lunei — veșnica pribeagă!

În visul lui i-atăta sărbătoare
Cum singur el nu poate să-nșealegă;
În visul lui atâtea lumi se-ncheagă
Și-atătea primăveri se cern, ușoare...

Cât ai elipi, a visului viață
S-a prefăcut. În locul ei răsare
Întins de nea în valuri ea de spumă

Faptura lui îi pare, că-i de ghiață,
Și deșteptat se perde'n larg de zare
Ducând pe el trei lacrimi de brumă!

O reprezentație de diletanți.

— Reflexiuni. —

Fără a avea intențiuni a provoca o polemie, ba chiar dorind a face un serviciu diletanților noștri, îmi permit — făcând uz de bunăvoința d-lui redactor — a face unele reflexiuni modeste, cu deplină temere și respectul convenit la cele ce se scriu în mama »Gazeta Transilvaniei« nr. 52 sub titlul »Impresii dela o reprezentație teatrală«, dând un raport mare despre încercarea diletanților din metropola veche a Românilor ardeleni.

Chiar de-aș fi intru toate de acord cu d-l »Solus«, chiar dacă aș voi a face asemenea critică ca d-lui, nu am putea ajunge la acelaș rezultat, știut fiind, că »Duo si faciunt idem — non est idem«.

Regret mult însă, dar cu toată modestia mea, cu tot respectul ce am față de d-l critic, în unele puncte nu sunt și nu pot fi de acord cu d-sa. Primo loco nu, din cauză că d-lui nu spune cetitorilor că diletanții, sau cel puțin unii dintre ei au pășit atunci prima-dată pe scenă, ceea-ce pentru un critic obiectiv și just e un punct, ce nu poate fi desconsiderat nicidecât.

Profesorul meu din poetică cu 2—3

decenii înainte de aceasta ne spuneacă să nu ne nizuim nici-odată a lovi pomul tânăr, care pentru prima dată își arată floarea sa, cu necruțare, ci chiar atunci să fim indulgenți și cu deplină bunăvoință în judecată, la critica noastră. De aceste vorbe părintești a fost inspirat și bătrânul Vulcan în criticele lui blânde și staturile-i părintești; acestea m-am nizuț ale urma și eu în munca mea lungă, dar neînsemnată totdeauna.

A pretinde dela diletanții, cari repet și accentuez pășesc pentru prima dată într'un rol pe scenă: »o perfectă pricepere a piesei« nu se poate nici când, ci aceasta ar fi de dorit. Să fim prea mulțămiiți atunci, dacă în prima încercare vom afla puțină rănnerie artistică, să ne mulțămim, dacă vom afla curaj și sărguință de a juca la teatru și de a ne umplea baremi pe astă cale golul, ce-l simțim în adevăr, neposedând nici măcar o mică trupă de actori români.

Nu numai e prea mare, ba nici nu e la loc pretensiunea d-lui Solus, că diletanții, la prima lor pășire pe scenă să interpreteze rolul așa, cum l-ar preda însuși autorul (?) Așa ceva nu se poate pretinde nici dela unul dintre diletanții noștri, fiindcă în cele mai multe cazuri nu numai n-ar fi bine, ba ar avea chiar rezultatul contrar.

E doar un lucru vechiu și prea bine cunoscut, că cei mai mari componiști erau dirigenți slabi, să nu amintim decât numai pe vestitul Brahms; cei mai mulți poeți sunt slabi recitatori: Eminescu scanda, Vlăhuța cetea în un ton plângător pân' la enervare, Lillienkron avea defect de limbă. Singur Suderman și Dehmel erau declamatori atât de buni, pe cât de vestiți poeți. Nu poate nega nimenea, că cei mai mulți dramaturgi nu sunt în stare nici măcar a-și ceti piesa așa cum ar trebui. Ba cine știe calea, ce o percurge o dramă și peste tot o piesă, teatrală în un teatru mare (cum se pare, ar voi d-l critic să fie fiecare scenă română de diletanți) acela știe, că dacă faci o comparare între manuscrisul prezentat de autor prima dată și între cel care ajunge în premieră la scenă, trecut prin mâna dramaturgului, reghisorului, directorului etc. numai cu greu vei putea afirma, că manuscrisul ar fi acelaș. Dar chiar fiind gata altă »Julie« ni-se va prezenta pe scena din București, alta pe cea din Berlin sau Viena, știut fiind, că arta stă chiar în nizuința personificării rolului respectiv, nu în paragrafi »regulamentului de predare«, cum era cu 300 ani mai nainte la teatrul din München, ci chiar liber, după concep-tul, ce și-l formează fiecare artist.

Donațiunea mecenatului Vasile de Stroesco.

Darul marinos de 100.000 cor. făcut de Românul basarabean Vasile de Stroesco fondului cultural al bisericii greco-române este înregistrat de întreaga presă română ca un deosebit eveniment cultural, care a făcut să tresară de bucurie și să umple cu nădejdi într-un viitor mai bun întreaga obște românească.

Pentru ca cetitorii noștri să cunoască mai de aproape gândirea avântată a acestui suflet nobil, lăsam să urmeze scrisoarea d-lui Stroesco, prin care a notificat administrațiunii fondului cultural darul său princiar:

12/25 Martie 1910.
Davos Platz, (Svițera).

Onorată administrațiune!

Am primit apelul Dumneavoastră către Românii greco-catolici, prin care îi invitați să participe la înființarea Fondului Cultural al arhiepiscopiei greco-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Ar trebui ca dumneavoastră să faceți apel la toți Românii fără distincțiune de confesiunea lor. Spre fericirea noastră, diferența de confesiune nu ne desbină pe noi neamul românesc, deși aparținând la două confesiuni, în aspirațiunile lui naționale rămâne unit și nedivizat. Unitatea asta provine din sistemul național puternic al tuturor și în mare parte datorază demnității clerului de ambele confesiuni. Deși nu sunt de confesiunea gr.-cat. unită, dar fiindcă Românii de amândouă confesiuni trăesc între dânșii ca adevărați creștini și prin urmare ca frați, ca răspuns la apelul d-voastră subscriu în folosul fondului cultural gr.-cat. suma de 100.000 (una sută mii) coroane, din care bani 10.000 coroane, vă trimit prin mandat postal acum, iar restul de 90.000 coroane vă voi trimite până la toamnă, cel târziu până la 1 Decembrie a. c.

Binevoii a primi considerațiunile mele cele mai distinse.

(ss.) Vasile de Stroesco.

Din articolii elogioși ai pressei noastre, scriși din acest fericit prilej, reținem câteva pasaje.

»Lupta«.

»E o mărturie strălucită de înaltă concepție a unui Român, care fără să aparțină bisericii unite, știe să aprecieze munca de fier a bisericii noastre pentru a-și păstra cultura națională.

Și e un memento elocvent pentru toate acele suflete mărunte, cari cercă a scoate la iveală vecinice diferențe între fii aceluiaș neam, pe cari soarta i-a dezbinat în două taberi confesionale.

Iată cum sufletele de elită, păstrându-și cu sfințenie convicțiunile religioase, știu să se ridice, în clipe inspirate de ge-

niul neamului, spre înălțimi cu adevărat ideale!»

»Unirea«.

»...Nu cunoaștem încă datele biografice ale Mecenatului, care prin acest gest princiar s'a ridicat în planul dintâi al fondatorilor noștri, de fericită pomenire — dar ne închipuim, că e om mai în vârstă și s'a gândit să încununne cu un nimb de glorie părul cărunt al fericitelor sale bătrânețe.

S'a gândit poate, primind apelul adresat credincioșilor noștri: Iată, eu nu sunt unit, dar sunt român și vroi să contribuie și eu cu o sumă oare-care pentru a ajutama pe frații mei în greaua lor muncă culturală. El nu s'a cugetat la cât a dat X sau Y — nu a făcut inutile reflexii comparative, ci și-a zis: Vroi să ajut cultura românească, — și-a ajutat-o! Cu gestul lui de dărnicie princiară ne-a dat un imbold de neprețuit în nizuințele noastre spre ideal.

Și până să avem fericirea de a-ți cunoaște datele biografice, Te rugăm, nobile suflet de Mecenat, să primești omagiile noastre, cari sunt ale unui popor din sângele tău, un popor sărac și umilit, care a ținut însă în tot-deauna cu îndârjire seamă de biserică și de limba lui națională.

Instalarea noului fișpan al Clujului. Din Cluj ni-se scrie: În locul contelui Nic. Banffy, Clujul a primit de comite suprem pe contele Coloman Eszterhazy. Contele Banffy era cel mai tânăr între comiții supremi ai țării. Acum i-a urmat cel mai bătrân comite, contele Eszterhazy, care are peste 80 de ani, dar e în deplină vigoare. Bătrânul este o figură de erou, care în 1848 și-a pierdut mâna dreaptă în luptă, totuși și cu mâna stângă a știut să-și servească patria cu noroc și cu înțelepciune. A mai fost comite suprem al Clujului dela 1866—1885 și s-a dovedit om cumpănit, drept și echitabil, care a lăsat bune amintiri și între Români. De atunci încoace a fost deputat al cercului Gilau în curs de mai mulți ani; dar prin necunoscuta nenorociri așa s-a încurcat în datorii și așa l-au învăluit usurarii jidovi încât frumoasa-i moșie dela Gilau — care acum e a Ovreilor frații Rosenberg de Gyalu — s-a pierdut total. Murind bătrânul Rosenberg, moșia s-a făcut de vânzare și se vestea odată nu de mult, că conzistorul din Blaj ar voi să o cumpere cu 3/2 milioane de coroane. Svonul s-a dovedit un simplu svon, care a fost cel mult o apucătură de speculanți. Nimenea nu s-a gândit în Blaj, că să se cumpere moșia pentru Blaj. Revenind, vă raportează, că instalarea noului comite s-a săvârșit în 31 Martie n. a. c. cu toată solemnitatea cuvenită, fără nici un incident »patriotic«, ba putem zice că bătrânul a fost sărbătorit ca un erou, rămas ca o statuie vie a timpurilor mai bune din trecut.

Din partea Românilor, printre alte deputațiuni de gratulare s-a prezentat numai deputațiunea bisericii gr. cat. în frunte cu protopopul Dr. Dăianu. La vorbirea de salutare a protopopului, noul comite a răspuns — cum scrie »Kolozs. H.« astfel: »Mulțumesc foarte mult, că ai binevoit a

trebue încurajați în toată forma, pe toată calea.

Agata Bărsescu — cu care cred că e doar multămit d-l critic — ne povestea odată următoarele: »În Viena aveam o pretină bună. Odată am pus-o să mă asculte în rolul Medeei, pe care aveam să-l joc în curând. Rolul l'am știut bine și m-am așteptat la laude din partea pretinei. Dar în locul lor, pe ea o năpădiră lacrimile și dând din cap îmi zice: »Agato! Tu ți-ai ales un rol greșit! Nu l'ști de-clama de loc.« Pretina era o »scriitoare« cunoscută și închipuită. — Și azi cine nu cunoaște furoarea ce a produs Agata Bărsescu, chiar în rolul Medeei în lumea întreagă? Și era atunci artistă gata. De unde poți ști deci, că un diletant, cărui primul debut nu i-a succes, preste câțiva ani nu o să fie o putere artistică adorată și iubită de toți? Ori nu există azi artiști (la Viena, München și Budapesta) cari numai în urma îndemnului primit s-au pus pe muncă și au ajuns azi la un renume. Nu greșeste Horaț când ne spune că: »Decies repetita placet« și nu mă înșel, când cred a fi convins că și d-l critic la a zecea ocaziune de natura aceasta o să ne dea o altă sentință, mai deamnă de talentul său și mai echitabilă.

relează că cel ce slujește cu cinste patria e dator a urma principiile religiei și moralei. Fără morală nu există nici viață patriotică curată. Bine știu vechii membrii ai congregației că eu totdeauna am știut trăi în pace cu cei ce sunt de altă lege și alt neam. Și de aci încolo mă voiu nizu spre pace cu toți fără deosebire de confesiune și naționalitate«.

Răvaș intern politic.

Secretele procuraturii. Sub titlul acesta ziarul »Pesti Napló« face interesante destăinuiri cu privire la modul cum se făureau sub era faimosului ministru de justiție Polonyi, procesele în contra ziaristicii naționalităților. »P. N.« spune că Polonyi a creat o secție specială a procuraturii pentru supravegherea presei și urmărirea delictelor de »agitatie«. Această secție stătea la dispoziția lui Polonyi, care dicta intentarea proceselor diverselor ziare. Ministrul atăta formal procurorii, ca să provoace procese de presă.

Fostul ministru Apponyi a adresat eri o scrisoare deschisă de șapte coți alegătorilor săi din Jászberény, în care înșiră în mod cronologic toate cauzele crizei recente cu scopul de a apăra regimul coaliției. Apponyi vede cauza conflictului izbucnit între coroană și națiune în esplăcarea contrastantă a pactului și în luptele necentenite între nizuințele de independență ale Ungariei și între nizuințele de încorporare.

Excursiunile istorice și espunerile lungi și obositoare ale contelui Apponyi au cam plictisit presa maghiară și vor plictisi de sigur și pe alegătorii săi din Jászberény. »Pester Lloyd« îl ia pe Apponyi peste picior și relevă numeroase neadevăruri și intervertiri ale stărilor factice în scrisoarea deschisă.

Banul Croației Tomasić va fi primit săptămânal această în audiență pentru a prezenta Maj. Sale spre aprobare prealabilă proiectul reformei electorale croate.

De acum 41 ani.

Reminiscente dela conferința națională.

(Fine.)

Tot pentru pasivitate a mai vorbit Dr. Rațiu, care între altele amintește de jertfele noastre aduse la 1848, de absolutism etc. și declară în urmă, că este pentru pasivitate.

Tot astfel profesorul Moldovan, care zice: »Pasivitatea eu n-o înțeleg așa după-cum zice povestea despre țiganul cuprins de hipohondrie, care zice, că el are să moară. Și atunci, când i-a venit vremea, după cum credea el, s'a culcat jos, ca să moară. Eu nu înțeleg așa pasivitatea, ci față numai cu terenul acesta vreau pasivitate, în colo activitate, cât să poate mai mare, aplicând cuvintele lui Andrassy, care a zis:

Am spus, că nici prin gând nu am avut a polemiza, ci numai, în interesul diletanților noștri am voit a-mi face aceste reflexiuni pentru binele comun.

Să mi se permită însă a întregi raportul d-lui Solus — fără a face observări critice — prin următoarele:

Piesa »Jertfa« (în adevăr goală și seacă de tot, o problemă deci cu atât mai grea pentru actori) a fost jucată afară de d-l I. Negruț, încă de d-ra Maniu, învățătoarea la școala de fete și d-soara Lucia Mureșianu, fiica cunoscutului compozist național și profesor de muzică.

Nu numai d-l Negruț, ci și ambele d-soare au fost aplaudate frenetic, ba d-soarei Mureșianu i s-a dat un prea frumos buchet de flori, cu pantlică națională și a primit multe felicitări.

Sunt convins, că amintirea acestui fapt, din oroare a rămas din raportul »Gazetei« și sper că diletanții noștri nu se vor disgusta, ci și în viitor nu-și vor uita de vorbele lui Ovid, când (în Ars amandi) ne zice: »Disce bonas artes, moneo, romana juventus.«

Veritas.

»Noi nu vom alta nimic, decât drepturile noastre, sancționate pe cale legală. — Noi vom a câștiga toate drepturile acelea, ce ni-se cuvin«.

Tot în acest senz au vorbit toți aderenții pasivității, cari erau în majoritate și ale căror propuneri s'au primit enunțându-se pasivitatea. Au fost însă și de aceia, cari nu s'au identificat cu aceste vederi. Remarcăm cu deosebire pe: Hossu, Poruț, N. Cristea, Bardoși și Pușcariu, cari erau pentru activitate și cari au fost majorizați. Să schițăm câte ceva și din vorbirile lor.

Incepem cu Pușcariu: »Eu d-lor, n'am venit aci, ca să capacitez pe nimenea; flecare a venit cu convingerile și părerile sale, cari nu se pot altera prin cuvântarea unuia sau altuia. Venind la obiect eu mă declar pentru activitate... Aduceți-vă aminte, că cel mai trist perioadă la națiunii române s'a început în 1437, când s'au conjurat celelalte națiuni în contra națiunii române, când s'a inaugurat pasivitatea. Și de atunci încoace să datează toate nenorocirile și toate nedreptățile comise în contra noastră, pentru-că Românii s'au pus pe terenul pasivității, și au renunțat a reclama drepturile lor...«

Domnilor! Dacă am trăi în Croația, unde aristocrația e croată, unde burghezia este croată, unde partea cea mai însemnată a miliției e în mâna lor, unde au sunt Sași, Unguri, Săcui cu nobilimea lor, — și dacă am fi noi, singuri Românii, în Transilvania, atunci și eu așa zice, că pasivitatea e posibilă, fiind-că ea este cel mai tare argument, pentru de a apăra în viața politică interesele știrbite, a-și zice și eu pasivitate. Dar fiind noi aci în mijlocul atător națiuni streine, într'o țară poliglotă, unde să ne punem pe terenul pasivității? Unii vor alege, alții nu; Sașii și Ungurii vor alege, și Transilvania va fi reprezentată. În 1848 națiunea și-a făcut programul, a trimis ablegați la Pesta, apoi la Cluj, Sibiu, la Senatul imperial; va să zică, națiunea și-a manifestat programa sa pentru activitate și așa să facem și acum. »Gutta cavat lapidem« — astăzi puțin, mâine mai mult, până când, cu încetul ne vom câștiga drepturile noastre iarăși, pe când prin negațiune nu câștigăm nimic. Acesta e argumentul meu«.

Ioșif Hossu: »Vă întreb d-lor, când a fost soartea Românilor mai așteră în Transilvania? Au nu sub principii patriotici, când nu aveau Românii bărbați, cari se vorbească în interesul lor; atunci s-au aduse acele legi asupritoare, cari dejosese pe Român a fi sclav și-l degradă la soartea dobitoacelor. Politică aceasta a pasivității, și-a luat începutul la anul 1437, când cele trei națiuni au făcut acea uniune între sine, care fost îndreptată în contra Românilor. De atunci încoace Românii au încetat de a-și mai apăra drepturile lor, și pierderile urmate de aci au fost mari și grele. După-ce Românii au început a fi activi, soartea noastră s'a ridicat... Să mergem dar la dieta din Pesta, să ne reclamăm drepturile noastre în auzul Europei întregi«.

S. Poruțiu... »Vom fi noi pasivi, 10, 20, 30 de ani? Și ce va fi cu noi în timpul acesta, când noi vom sta afară de gard, și vom asculta numai cum se va decide despre soartea noastră, fără de noi... Pasivitatea pentru noi, e moarte politică. Inertia produce în lucrurile materiale moarte, așa și în politică pasivitatea... Dacă vom da dela mână și această mică ocaziune, care ni-se dă prin activitate, și nu vom începe niciodată a lucra serios, și rutina aceasta mică, ce o avem, încă o vom pierde«.

Iată așa vorbeau înaintașii noștri la 7 și 8 Martie st. n. 1869!

Această conferință de acum 41 de ani se intrunise în semnul luptei dintre pasiviști și activiști. Pasiviștii au biruit, căci după votizare, președintele enunță:

»Conferința inteligenței națiunii Române din Transilvania se declară întregită — afară de patru membrii — pentru pasivitate absolută a națiunii române din Transilvania, față cu aleggerile viitoare la dieta din Pesta«.

Ce să aștepti atunci dela bieții noștri diletanți de prin orașelele și satele noastre, cari teatre mari văd, poate, odată în an și nu au ocaziune a face studii, cari aici sunt: neapărat necesar?

În chestia aceasta, fără de a trage la îndoială talentul d-lui Solus, sunt de părerea că atunci, când un critic se ocupă cu o atare reprezentare, trebuie să aibă de axiomă neclintită vorbele lui Seneca, când zice: »Aliena vilia in oculo habemus, a tergo nostra sunt«. Aici, și cu deosebire atunci, când e vorba de diletanți, cari pentru prima dată joacă teatru, trebuie să te desbraci total, să rămâi numai în cămașa obiectivității, înfășurat cel mult în un văl moale de bunăvoință și indulgență. Numai pe pergamentul buinei voine e permis — în cazuri de aceste — să iscălești sentința ta. Pentru o astfel de critică, diletanții vor fi pururea recunoscători și nu vor uita critica plină de tact și obiectivitate, precum nu uita nici sbiciuirea, ce i-o dai numindu-l mediocru, nenormal, fără simț autocritic (Oare unde-l ații?). van, etc. etc. — bine știind, că »Cui dolet — meminil«.

Chiar din cauza aceasta, diletanților noștri nu le e permis să se desguste, nu le e permis a-i descuraja, ci din contră,

Conferința de acum cinci ani se învârtise tot în acest semn. Solidaritatea națională însă a rămas integritate, căci mișcările s-a supus hotărârii majorității și împotriva și s-a decretat *activitatea*.

Conferința dela 5 Aprilie e. se învârtise — după-cum în coloanele acestei — mai mult ca ori și când în armonia al bunei înțelegeri. al înțelegerii forțelor și al unei aprige lupte constituționale.

id.

Cronica externă.

Chestiunea triplei alianțe. Din Berlin se anunță, că înălțarea, ce a avut loc în Florența între cancelarul german Bethmann-Hollweg și ministrul de externe al Italiei, a făcut o impresie bună asupra cercurilor politice. Această întâlnire se convine să se desfășoare la știrile defavorabile ce s-au publicat în ultimul timp asupra triplei alianțe.

Regele Serbiei în Bulgaria. Regele Serbiei, venind din Samovit, a trecut prin Sofia în drumul său spre Constantinopol. A fost salutată la gară de delegații ai suveranilor Bulgariei, precum și de miniștrii Malinow și Paprikow.

Reorganizarea armatei grecești. Ministrul de război al Greciei are de gând să invite pe toți ofițerii, ce urmează a fi concediați, ca să-și prezinte de bună voie cererile. Ministrul de război va alege această cale spre a nu jigni pe acei ofițeri. Se crede, că cu ocazia purificării corpului ofițeresc, se vor elimina 30 de ofițeri, cari nu corăspund condițiilor morale.

ȘTIRI.

— 22 Martie v.

La conferința națională de mâine, ziua noastră va fi reprezentată prin d-l Silvestru Moldovan, care a plecat astăzi împreună cu delegații cercurilor electorale din Brașovului, la Sibiu. În numărul de mâine vom aduce rapoarte telefonice despre lucrările conferinței, asupra căreia au așantite în momentele aceste privitor tuturor Românilor.

Un parastas solemn s-a oficiat ieri în biserica Sf. Nicolae din Brașov întru pomenirea de veci a iubiților răposați, pentru cari s-au făcut donațiuni la masa studenților români din Brașov și întru pomenirea de veci a profesorilor răposați ai școlilor noastre centrale. La parastas au luat parte elevii și profesorii școlilor și numeroși parochieni. Au servit preoții Dr. Saftu și I. Prișcu, iar corul mixt al bisericii a executat sub conducerea d-lui prof. Dima, în mod înălțător cântările liturgice și de parastas. În decursul serviciului divin a urcat amvonul părintele Prișcu, rostind o frumoasă predică, în care a vorbit despre însemnătatea crucii în viața creștinească și în legătură cu aceasta despre importanța instituției mesei studenților apelând la simțul de jertfă și recunoștință al elevilor susținuți la această școală.

Ne face o plăcere să relevăm cu această ocaziune faptul îmbucurător, că de câteva săptămâni încoace cei trei preoți din biserica Sf. Nicolae predică alternativ la fiecare Duminică, ceea ce nu poate avea decât o înrăurire binefăcătoare asupra credincioșilor bisericii.

Conferință publică. Eri s-a ținut o nouă conferință publică în sala festivă a gimnaziului nostru. D-l Ioan Ludu, simțitorul capelan din Preșmeru, ne-a vorbit cu multă cunoștință de cauză despre operele scriitorului nostru Mihail Sadoveanu, zugrăvind-ne în toate amănuntele operele și activitatea acestui scriitor productiv. Publicul prezent în număr destul de mare, urmărind cu viu interes expunerile conferințarului răsplătindu-l cu bogate aplauze.

Conferința din Duminică viitoare se va începe la 7 oare seara. D-l prof. Văgan va vorbi despre romanul »Ben Hur« descriind expunerile d-sale cu proiecțiuni cinematice.

Aniversarea a 80-a a nașterii Maj. M. S. Regelui Carol I. Din Viena se anunță, că cu ocazia aniversării zilei onomastice a împăratului Francisc Iosif va sosi aici în luna Septembrie împăratul Wilhelm al Germaniei. La fel va sosi regele Carol al României și regele Eduard. Cu ocazia vizitei regelui

Eduard se vor desbata și chestiuni politice foarte importante.

Față de această știre semioficioasă »Politische Correspondenz« anunță că în legătură cu știrile publicate de către presa străină cu ocazia aniversării zilei onomastice a împăratului Francisc Iosif nu va sosi la Viena decât împăratul Wilhelm și acesta numai în luna Septembrie. Până acum nu se știe, dacă și alt domnitor va sosi la Viena spre a felicita pe împăratul Francisc Iosif.

Distincție. D-l Dr. Ioan Urban Jarnik profesor universitar în Praga, a primit din partea M. S. Regelui Carol I medalia »Bene Merenti« clasa I ca un semn de înaltă bunăvoință și recunoaștere a deosebitelor sale merite pentru limba și literatura română.

Moșia Seminarului din Blaj în arândă. Din Sas-bebeș ni-se scrie: Un moment economic îmbucurător de remarcat din părțile noastre este darea în arândă a moșiei dela Cut proprietate a Seminarului teologic din Blaj. Până acum moșia a ținut-o în arândă de 6 ani cu 8600 cor. pe an, un mărgean isteț, care însă abia știe ceti și scrie. Pentru alți 6 ani s-a publicat licitație pe 29 Martie. S-au prezentat foarte mulți reflectanți și toți Români, mai ales mărgeaneni. Dar s-au prezentat și 3 țărani, doi din Lancrăm, fruntașa comună de lângă Sebeș, și 1 din Cut, primarul de acolo. Aceștia s-au întovărășit toți 3 la oaltă și au licitat așa de sus de a rămas moșia pe ei. Țăranii din Lancrăm suat foarte buni economi, crescători de vite de bună soiu și cultivători de legume, mai ales de varză. Activitatea regretatului preot Izidor Blaga, care a fost un excelent și zelos econom, se vede că și-a avut roadele între parochienii săi, și acum la rândul lor încep și ei a lăți și aplica cunoștințele și praxa economică ce și-au însușit-o dela bunul lor părinte, care i-a introdus și în economia rațională. E un pas economic de mare preț acesta și e de dorit ca cât mai multe moșii mari să afe arândași harnici români, nu numai dintre isteții și speculanții noștri mărgeaneni, ci și dintre acea clasă de țărani cuminți și lumați, care se ridică pe urma dezvoltării economice mai ales în comitatul Sibiului și pe valea Muresului, în jurul așa numitului »Câmpul pații«. E o mare chestiune economică și socială aceasta, pe care trebuie să o spriginească toți cei ce iubesc progresul real al poporului nostru.

O nouă victimă a aviației. Se anunță din San-Sebastian că aviatorul Leblanc cu toate că timpul n-a fost favorabil, a încercat alaltăeri să facă o ascensiune cu aeroplanul său. Dânsul s-a menținut deasupra mării mai mult timp, dar deodată motorul s-a stricat, iar aeroplanul a căzut în jos lovindu-se de o stâncă. Aviatorul a murit imediat, iar aparatul s-a sfărâmat. Leblanc a fost unul dintre cei mai renumiți aviatori francezi. La concursul de aviație din 1905 dela Ardennes dânsul a câștigat premiul al III. La concursul din Heliopolis a câștigat premiul II de distanță, parcurgând 143 km.

Menelik n-a murit. Agenția Stefani a primit din Addis-Ababa mai multe depeși, cari desmint moartea împăratului Menelik. Se afirmă din contră că starea sănătății bătrânului monarch e neschimbată și că întreaga țară e liniștită. Împărăteasa se silește a obține o înțelegere cu șefii din Choa, dar ei se opun.

Un atentat plănuț la viața regelui Petru. Ziarul »Politica« află din Pievna, că s-a pus la cale un atentat contra regelui Petru cu ocazia întoarcerii lui din Rusia. Anarchistul rus Leonida Seromiati-kow înaintea plecării regelui Petru a solicitat la Reni și s-a imbarcat pe un vapor ungar care a plecat la Samovit. Poliția bulgară aflând despre acest atentat, a luat toate măsurile pentru ca atentatul să nu fie executat. »Politica« a aflat această știre din anturajul regelui Petru, care l-a însoțit în călătoria lui spre Petersburg.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat:

Dela direcțiunea institutului de credit și economii »Albina« din Sibiu ajutor: cor. 400.

Pe lista de colectă Nr. 217 (colectant: Ioan Popa din cl. Vil gim.) Iosif Renghea, George Renghea, Dumitru Ciocoiu câte 1 cor. P. Preșmeru, I. Popa, V. Bologa, S. Morgenstern câte 40 fl., N. Cismaș 30 fl. P. Cojocariu, P. Părvu E. Gan câte 20 fl., R. Părvu, E. Părvu câte 10 fl. Suma 5 cor. 70 fl.

D-l Tassy Boiu (Brașov) cu ocazia parastasului mesei studenților a donat 10 cor. în memoria fericitului său părinte Zaharie Boiu.

Primească generoșii donatori știrile noastre multămite. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.

Aviz. Cătră Prea ven. Consistoare Metropolitană M. On. Protopopiate și Senate Bisericești de ambele religii romane! Subsemnatul aduc la cunoștință că în cancelaria-mi de inginer și arhitect privat pregătesc planurile de școale, biserici și case parohiale împreună cu preliminarele de spese pentru următoarele onorare: 1. Școală cu una sală de învățământ și antișambă 35 cor. 2. Școală cu două sale de învățământ și antișambă 40 cor. 3. Școală cu una sală și cvartir pentru învățător ori casă parohială 45 cor. 4. Școală cu două sale și cvartir pentru învățător 50 cor. 5. Biserică mai mică (capelă) 56 cor. 6. Biserică de mijloc 67 cor. 7. Biserică mai mare 99 cor. 8. Biserică pompoasă 120 cor.

Notez! Din sumele aici indicate doresc a contribui cu fiecare ocaziune 10%, iar la caz de întreprindere atâtor lucrări spre edificare — (având grupată lângă mine o societate de zidari și alți măestrii români) — cu 1% al venitului curat la fondul cultural al gr. cat. ori gr. ori. după religiuinea celor cari îmi vor încredința lucrările. — Etorian bogdan inginer dipl. și arhitect în Reghinul săsesc.

Expediție la polul nord în balon. La 1 Iulie va pleca din portul Breina vaporul »Mainz« pentru a explora posibilitatea expediției la polul nord cu un balon »Zepelin« ce se plănuește pentru vara anului 1910. La această expediție vor lua parte între alții contele Zeppelin și profesorul Fergesell.

Apollo Biscop. Marți în 5 și Mercuri în 6 Aprilie '910. Pali ca ucenic (humor). Grădina zoologică din Antwerpen (colorat.) Accordeur de pian chior (drama). Masa lui Balthazar (dramă). Sportul la St. Mauritz (sport). Injurăturile cucoanei (humor.) Voiajul prefectului (humor). Dragostea marinarii fără interes (dramă) Joi și Vineri program nou. La fiecare reprezentanție muzica militară.

Aviz! Un pian bine conservat și alte mobile din cauza strămuntării sunt de vânzare. A se adresa la administrație.

Noul protopop al Bistriței.

În unul din numerii trecuți am înregistrat știrea despre numirea noului protopop al Bistriței Georgiu Stanciu, împreună cu întrebarea adausă de corespondentul nostru: Să fie adevărat, că G. Stanciu în Botizvașvareu ca preot român a predicat ungurește?

Întreba-rea aceasta a făcut pe d-l Basiliu Podobni din Cluj, un bun pretin al părintelui Stanciu, să ne trimită o scrisoare mai lungă, din care reținem următoarele pasaje în interesul reuștii d-lui protopop Stanciu:

Ca unul, care îl cunosc de acasă pe noul protopop, fiindu-mi pretin în vârstă de 45—48 ani îmi vin de datorință a spune publice, cine este George Stanciu, nu în interesul dânsului, ci în interesul noilor săi fi sufletești, ca să nu fie seduși de suflete negre, ci să-l primească cu încredere și dragoste românească și creștinească!

D-l prot. Stanciu e de nascere din Năprade, o comună românească pe Someș. A absolvat gimn. în Baja-mare, unde simțămintele sale românești au susținut o grea probă. Teologia în Gherla. A fost denumit de preot mai întâiu în Zalnok, apoi în Tășnad-Sărvad, locul natal al nemuritorului episcop, Gregoriu Maior. În comuna aceasta George Stanciu a fost un adevărat apostol a credinței și al neamului nostru.

Din comuna aceasta fiind născut și marele filantrop de la Cluj Stefan Havași, George Stanciu a venit la Cluj pe speșele sale. A făcut cunoștință cu mine și cu consăteanul său Stefan Havași și an de an ne-a cercetat. Câștigându-i încrederea bătrânului Havași și dânsul, ne-am înțeles ambii, că în ce direcțiune să îndreptăm pe bătrânul Havași, ca să-și facă fundațiunea sa.

Mai întâiu l-am ambiționat pe în satul său natal, unde episcopul Maior a edificat biserica pompoasă să facă și el școală.

Cu mare greutate și-a deschis bătrânul punga și a spesat aproape 5 mii fl. cu școala din Sărvad.

La sfințirea ei în urma conțelegerei cu Stanciu am mers și eu pe speșele mele la Sărvad cu fondatorul Havași. Acolo ne-a primit preotul Stanciu cu mare alai și multă dragoste fiindu-i oaspeți mai multe zile. În casa lui s-a făcut planul de muncă mai departe în direcțiune de a deschide lui Havași baierile inimii spre jertfire.

Sfințirea școlii s-a dus în îndeplinire sub pontificarea d-lui vicar din Șimleu A. Barboloviciu. Preotul acesta providențial a înțeles numai decât situațiunea noastră. Numai decât s-a făcut frate de cruce cu Stefan Havași și i-a dat sfaturi pretinștii să asculte de noi în viața sa, ceea ce bătrânul Havași a și observat totdeauna.

Aici ne-am înțeles cu Stanciu ca să nu mai facă pe Havași să jertfească deocamdată pentru Sărvad, ci să stăm să facă fundațiunea pentru Cluj. Și Stanciu a aprefiat motivarea mea și a lucrat cu toate puterile sale în direcțiunea aceasta. Așa s-a zămislit fundațiunea princiară a lui Havași pentru biserica din Cluj.

În Sărvad am aflat un popor deștept. Români bravi, bine disciplinați, dovadă că popa Stanciu și-a priceput și știut chemarea.

De aici a fost dispus la cererea proprie în Batizvașvareu lângă Sătmăr, unde spiritul românismului este infectat. De atunci m-a cercetat numai odată și mi s-a plâns, că are năcaz cu batizenii, că nu știu românește și că nu se poate acimatiza de fel acolo.

S-a plâns și episcopului său. Și poate aceasta a fost pricina de Ordinariatul de Gherla nu l-a mai lăsat să se tortureze în Batizvașvareu, ci fără de a concurge, precum aud, l-a dispus la Bistrița de protopop. O denumire mai pimerită, nici că se putea face. Noul protopop e bărbat recomandabil, orator și Român bun. Preot zelos și prudent. Bistrițenii se pot mândri cu el.

Avis.

Voină, ca de aci încolo să-mi pun modestele mele puteri mai mult în serviciul cauzei naționale, m-am hotărât să-mi transpun domiciliul și biroul advocațial la Budapesta.

De când am părăsit pasivitatea, capitala țării a devenit centrul de acțiune politică al conducătorilor noștri. Aci se vor aduce încă multe hotărâri importante și se vor da spre binele poporului nostru multe îndrumări înțelepte. Din Pesta, unde voi putea fi în contact zilnic cu factorii politici competenți și unde voi avea ocazia să văd de aproape desfășurarea vieții parlamentare, — doresc să edau și să redactez o foaie politică săptămânală. Fi-rește: în nădejdea, că voi obține sprijinul publicului românesc.

La plecarea mea din Brașov, îmi iau pe calea aceasta rămas bun dela toți acei stimați prietini și cunoscuți față de cari nu am putut-o face aceasta în persoană.

Dr. Ludovic Csato.

Bibliografie.

A apărut nr. 552 din »Biblioteca pentru toți« cuprinzând Fulga sau Ideal și Real de Grigore H. Granda. Fulga este cea mai însemnată scriere a lui Gr. H. Granda și aceea, care a pătruns mai adânc în păturile de cetitori. E o povestire romantică din cele mai mișcătoare, capabilă de a înduioșa până la lacrimi pe cetitori, romanul unei iubiri ideale între două ființe superioare, despărțite și aruncate în nenorocire de răutatea omenească. Volumul e însoțit de o notiță biografică asupra lui Granda. Preț 30 bani. Se află de vânzare la mai toate librăriile din țară. Catalogul complet al acestei Biblioteci, ce cuprinde peste 500 de volume, a se cere la librăria editoare Leon Alcalay, — București.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 4 Aprilie. Intrunirea monștră de eri a cetățenilor capitalei a adoptat o rezoluțiune în favoarea votului universal egal și secret, spunând că numai acest vot poate crea o adevărată reprezentatiune a poporului și să facă un important factor politic din clasa burgheză unită cu cea uvrieră.

Budapesta, 4 Aprilie. În cursa de obstacole la alergările de cai de eri dela Alag calul călărit de locotenentul Czarau a lunecat, rămânând mort pe loc. Călărețul, aruncat la o mare distanță, s-a lovit așa de rău la cap, încât a fost transportat în stare muribundă la spital. Au căzut și alți trei cai, iar călăreții lor s-au ales cu răni mai mult sau mai puțin grave.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor respons: Ioan Spuderea.

Tipografia A. MUREȘIAN Brașov

Târgul Inului nr. 30.

Telefon inter. nr. 226.

Biroul Tipografiei în curte et. I.

Aici se efectuează toate comenzile.

Acest stabiliment este aranjat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzută cu toate mijloacele tehnice tiparului, astfel încât ne-a flăm în plăcuta poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și celor mai rafinate dorințe. Fără concurență, la nivelul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureșian, prin noua aranjare. Muncitori experți, puteri de primul rang. De aceea ne este posibil a pregăti urgent și cu acuratețe ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istoriei, volume, monografii, și tot felul de lucrări cât de complicate la noi se efectuează prompt, cu febrilă iuteală, gust și frumusețe artistică, Prețuri moderate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comenzi.

Toate comenzile, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la:

Direcțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

IMPRIMATE, CĂRȚI, științifice, didactice și literare. — **STATUTE,** — foi periodice, Prețuuri curente, Protocele tabelarice, tot felul de Invitări la petreceri, logodnă, cununie, în colorii și simple, lucrări artistice executate modern. Toate comenzile vor fi punctuale, grabnice efectuate cu prețurile cele mai convenabile.

Atelier de arte grafice stabiliment nou aranjat cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU bănci, Bilanțe, Libele de depuneri executate artistic în toate culorile după dorință. Compturi, adrese, Circulare, Scrisori, Firme, DIPLOME, GALANTERII, Bilete de vizită, Logodnă, Cununie, Necroloage. Tot soiul de tabele și anunțuri, prețuri foarte moderate. Cele mai moderne tiparuri comerciale.

Stabiliment de nou asortat și aranjat cu cele mai bogate garnituri

Grand Hotel „Savoy”

Budapest VIII. Iózsef Körut 16 în apropiere de Teatrul Național, situat la loc de frunte central cu 120 odăi și saloane, încălzit central, lift, conduct de apă caldă și rece în fiecare odăie, iluminare electrică. Restaurant de clasa primă. Camere dela 3 cor. Insu...

Licitațiune minuendă.

Comitetul parohial al bisericii rom. gr. or. din Râșnov (Rozsnyó) eomit. Brassó, în urma incuviințării Prea Ven. Consistor archidiecezan, dă în întreprindere prin licitațiune minuendă zidirea din nou a școalei confesionale gr. or. române din Râșnov. Licitațiunea se va ținea Duminică 4 (17) Aprilie a. c. la ora 2 p. m. în locașul școalei din casa bisericii.

Prețul de strigare Cor. 66.420-95.

Licitanții au a depune ca vadiu 10% din prețul de strigare.

Eventualele oferte, pe lângă declarațiunea oferentului, că cunoaște condițiunile, încă trebuie să provăzute cu vadiul de mai sus.

Planul și preliminarul speselor, precum și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial gr. or.

Din ședința comitetului parohial gr. or. din Râșnov, ținută la 21 Martie 1910.

I. Nan, notar.

95, 1-3

C. Proca, președinte.

A viz!

Se caută o pășune bine situată, în mărime de 150-300 jugăre, având apă curgătoare destulă, în depărtare de 20-30 kilometre Brașov a se lua în arândă pe mai mulți ani.

Cumpărarea unei astfel de pășune nu este eschisă.

Oferte sub Z. B. Nro. a se adresa la Administrația „Gazetei Transilvaniei”.

Pește sărat

de tot soiul, Tarama, Icre roși, Măslinae cu prețul cel mai ieftin. Comenzi a se adresa la Magazinul de Depozit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara din Brașov. Telefon Nr. 32.

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută echisitori capabili pe lângă salar fix și proviziune. Pentru începători neversati în afacere retribuție după calificațiune. Oferte cu referențe și copii de atestate să se trimită sub cifre „POPULAR” la administrațiunea acestei foi. 945,3-3.

De inchiriat

2 odăi mobilate în Piața-mare, (Târgul Inului Nr. 30. Informații se pot lua la Administrația ziarului.

Mături de pae din România

circa 20 000 bucăți fără coadă de lemn se poate pune foarte ușor o coadă de lemn și sunt înto mai ca cele de Segedin. Poată chestiniala pentru Ungaria ar fi 6 fileri de bucătă. Merge într'un vagon 7-90.0 bucăți. Prețul 24 fileri bucata predate în gara București. A se adresa

G. Tecucianu,

Str. Măcelari 21.

București, — România.

CHAMPAGNER TÖRLEY

Cursul la bursa din Viena

Din 3 Aprilie n. 1910.

Renta ung. de sur 4%	113 65
Renta de corone ung. 4%	92 45
Impr. căl. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 80
Impr. căl. fer. ung. în argint 4%	93 80
Bonuri rurale croate-slavone	94 60
Impr. ung. cu premii	223 25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin	156 50
Renta de hârtie austr. 4 1/16	94 85
Renta de argint austr. 4 1/16	94 85
Renta de aur austr. 4%	117 85
Renta de corone austr. 4%	94 80
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85 15
Lo-uri din 1880	117 10
Acti de ale Băncii ung. de credit	825.—
Acti de ale Băncii aust. de credit	651 50

BALSAMUL FARMACISTULUI A. TIERRY

Scutit prin lege—Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Saverbrun.

Are efect sigur la toate boalele organelor de respirație, tuse, de flegmă, răgușala, catar de gâtlej, boale de plămâni, sgarciuri de stomach și alte dureri de stomach, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, îngrășa e etc. Etern la toate durerile de gură, dureri de dinți rane de arsură, junghieri, bube special influența etc. 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Coroane 5.

Lifile de centifolii a farmacistului

A. TIERRY singura veritabilă, de efect surprinzător sigur chiar și la răni vechi, cancer, umfături, răni, aprinderi, pimeare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, face — acesori de prisos operații dureroase. 2 doze Cor. 3-60 — SA se adreseze la!

FARMACIA-INGERUL PROTECTOR a lui A. TIERRY în Pregrada lângă Rohitsch.

Au apărut cartea veselă și hazlie alui Noia-Oardin:

„Năzdrăvaniile viteazului Toporâște”

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor, Cometul Hăluia, și alte minunății întâmplătoare, acum, și scrise cu mult haz pe 100 pagini pentru popor. Coperta originală reprezintă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron Itig și despre — Goliatu lor. etc. etc. Călăuză la alegerile viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșian Brașov, și dela Administrația „Gazetei Transilvaniei”. Vanzătorilor rabatul cuvenit.

Un comis român

care vorbește și scrie și limbele Germană și Maghiară de branja băcănii află condițe la Firma

N. Gredinar

Nr. 1 Strada neagră Nr. 1

Pentru executarea lucrărilor de canalizare, conducte de apă, Closet și aranjarea de odăi de scaldă se recomandă

Krause Frank & C-nie,

Brașov, Târgul Inului 31-33.